

Ngày xuân trẩy hội đất Kinh kỳ

Nói tới kinh đô Thăng Long - Đông Đô - Hà Nội thường người ta nghĩ về một vùng đất lịch sử lâu đời với bề dày truyền thống văn hóa đặc trưng mà mỗi một vùng dân cư nội ô, cũng như phụ cận đều có những nét sinh hoạt văn hóa riêng biệt. Một trong những nét sinh hoạt văn hóa ấy phải kể tới những lễ hội mùa xuân.

Hội Cổ Loa

"Bỏ con bỏ cháu, không bỏ mồng sáu tháng giêng" đó là câu ca truyền miệng mà dân cư không chỉ huyện ngoại thành Đông Anh mà là nổi nhớ về ngày hội của cộng đồng dân cư Hà Nội đối với cố đô Loa Thành, tự thuở An Dương Vương (thế kỷ thứ 3 trước Công nguyên).

Hội Cổ Loa có sự tham gia của 8 làng: Cổ Loa, Mạnh Tràng, Cầu Cả, Sắn Giã, Thủ Cưu, Đài Bì, Văn Thượng, Ngoại Sát (nay thuộc 3 xã Cổ Loa, Uy Nỗ, Xuân Canh) nơi có nhiều dấu vết của loa thành vương vấn để lại. Ngoài ra lễ hội còn có nhiều đoàn đại biểu của dân quanh vùng tới dâng lễ vua Thục.

Hội Cổ Loa chính thức khai hội vào ngày 5 - ngày này coi như là ngày chuẩn bị quét dọn cổng thành đình đền để đón khách. Hội mở đầu vào sáng mồng 6 bằng đám rước lớn của 12 xóm của làng Cổ Loa, rước bài vị bằng long đình cùng với hương án và kiệu của các xóm từ đền Thượng xuống đình Ngự Triều Di Quy. Ngoài cờ quạt, phướng bát âm còn có quan viên đội mũ, tể, áo thụng, đi hia mang các vũ khí của nhà vua như cung, nỏ, kiếm, tên... Đám rước đi vòng qua giếng Ngọc, cửa Am Mỵ Châu, kéo dài bên bức tường thành cổ. Buổi chiều có tục "tế Bát xã". Tám làng cùng thờ An Dương Vương làm cuộc tế hội đồng rất trang trọng nghiêm. Ngoài ra hội còn có rất nhiều trò vui chơi dân gian truyền thống như đấu vật, kéo co, leo dây, đánh đu, múa võ, đánh cờ người, chọi gà... Buổi sáng, chiều tối của ngày hội chính luôn có hát tuồng, quan họ, ca trù, hát chèo...

Hội Đống Đa

Hội mở ngày mồng 5 tháng Giêng hàng năm ở quanh khu vực gò Đống Đa - nơi chôn vùi xác giặc Thanh (quận Đống Đa). Năm này cũng vậy, hội Đống Đa là nơi hội tụ của người dân thủ đô tới thắp hương tưởng niệm người anh hùng áo vải dân tộc Quang Trung đã chỉ đạo quân lính đánh thắng lẫy lừng diệt gọn đồng Khương Thượng, mở đường vào giải phóng Thăng Long vào mùa xuân năm Kỷ Dậu (1789). Hội có tục múa rồng, miêu tả cảnh điệu trận đánh "rồng lửa" của nhân dân các làng quanh vùng nhất tề nổi lên phối hợp với nghĩa quân Tây Sơn công đồn. Bằng những con cúi bên rơm tẩm dầu dân quân thời ấy đã tạo thành một vòng lửa sáng rực trời bao vây quân thù, tướng giặc Sầm Nghi Đống phải treo cổ lên cây tự tử. Nhân dân dự hội trận với những trò chơi dân gian ở Quảng trường tượng đài Quang Trung và trước gò xong, thờng thì ai cũng nhớ quan Chùa Bộc viếng tượng đức ông Nguyễn Huệ và chùa Đồng Quan những di tích liên quan tới chiến công tiêu diệt 29 vạn quân Thanh.

Hội Đền Sóc

Hội đền Sóc hay còn gọi là hội Gióng tổ chức vào ngày 2 ngày 6 và 7 tháng Giêng tại núi Vệ Linh (nay là xã Phú Linh, huyện Sóc Sơn), nơi nhà thơ Vũ Cao đã xuất thần cảm hứng với bài Núi Đồi, và cũng là nơi Thánh Gióng đánh xong giặc Ân, cưỡi ngựa sắt bay về trời. Hội đền Sóc do 52 làng thuộc 9 tổng huyện Kim Anh cũ tham gia.

Mở đầu là lễ hội khai quang (tắm tượng) cho Thánh Gióng, lúc nửa đêm, mờ sáng, dân các làng vào đền Thượng làm lễ dâng hoa tre. Đó là những mảnh tre vót mỏng, đầu tuốt bông, nhuộm phẩm ngũ sắc, có người còn nói đó là roi ngựa của Thánh Gióng, Bình Lỗ - làng lớn nhất được dâng hoa tre trước, sau lần lượt mới đến

